NN

Пенсионно осигуряване

Ен Ен Доброволен пенсионен фонд

Доклад за дейността
Финансов отчет заедно с доклад на независимите одитори

31 декември 2017 година

Обща информация i

Доклад за дейността ii

Доклад на независимите одитори до едноличния акционер на Ен Ен Доброволен пенсионен фонд .....

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица 1

Отчет за нетни активи на разположение на осигурените лица 2

Отчет за паричните потоци 3

Приложения

1. Корпоративна информация 4

2.1. База за изготвяне 6

2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 6

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики 7

2.4 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени 13

3. Нетни печалби от преоценка на финансови активи 16

4. Приходи от лихви 16

5. Оповестяване на свързани лица 16

5.1. Такси и удръжки от осигурителни вноски за управляващото дружество 17

5.2. Задължения към управляващото дружество 17

6.1. Вноски за осигурени лица по сключени договори 17

6.2. Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери 17

7. Парични средства и парични еквиваленти 18

8. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата 18

8.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България 18

8.2. Български корпоративни облигации 19

8.3. Чуждестранни държавни ценни книжа 19

8.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа 21

8.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми 21

9. Деривативни финансови инструменти 22

10. Други задължения 22

11. Данъчно облагане 22

12. Управление на финансовия риск 22

13. Справедливи стойности на финансовите инструменти 37

14. Събития след края на отчетния период 39

Управляващо пенсионно дружество

Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД

Съвет на директорите

Николай Стойков Стойков – Председател
Луис Мигел Гомес Ортис – Заместник-председател
Анастас Петров – Изпълнителен директор
Мая Русева – Член
Елица Занчева - Член

Адрес на управление

бул. „България" № 49 Б, ет. 10
София 1404

Регистър и регистрационен номер

„Ен Ен Доброволен пенсионен фонд" е вписан в Търговския регистър на Софийски градски съд по ф.д. № 14263/2000 г.

Банка попечител

УниКредит Булбанк АД

Инвестиционни посредници

Райфайзенбанк България ЕАД
Raiffeisen Bank International AG
Mitsubishi UFJ Trust International Limited
Първа финансова брокерска къща АД
Cowen Execution Services Limited
Oppenheimer EU Ltd
KCG Europe Limited
Commerzbank AG
ING Bank N.V.
Citigroup Global Markets Limited

Одитори

КПМГ Одит ООД
бул. България №45/А
София 1404

АФА ООД
ул. Оборище №38
София 1504

I. Обща информация за Ен Ен Доброволен пенсионен фонд

„Ен Ен Доброволен пенсионен фонд“ е регистриран с решение No 1 / 04.12.2000 г. на Софийски Градски Съд. С решение № 14 / 15.04.2015 г. името на Фонда е променено на „Ен Ен Доброволен Пенсионен Фонд” („Фонд” или „ДПФ”). Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България” № 49Б, ет. 10.

Като Фонд, осъществяващ дейност по допълнително пенсионно осигуряване, основните цели са свързани с администриране на осигурителните вноски на клиентите , които Фонда инвестира, за да се изплащат в бъдеще допълнителни пенсии. Инвестирането е дейност, която изисква внимателно балансиране на риска и възвръщаемостта. Именно поради това парите на клиентите на Фонда са инвестирани при отчитане на идентифицираните рискови фактори и инвестиционни възможности, в съответствие с Политиката на NN Group за отговорно инвестиране, която изисква:

1. Да отчитаме в инвестиционните си решения социалното поведение, корпоративното управление и отношението към околната среда на компаниите, в които инвестираме;
2. Като акционер да упражняваме своето право на глас;
3. Да упражняваме своето влияние, за да подпомагаме положителните промени на пазарите, на които оперираме;
4. Да действаме законосъобразно и да подпомагаме подобряването на правната рамка;
5. Да не инвестираме в компании, които нарушават човешките права, използват детски труд, нарушават санкциите за търговия с оръжие или не спазват политиките за антикорупция;
6. Да идентифицираме и да вземаме предвид дългосрочно устойчивите инвестиционни възможности;
7. Да бъдем прозрачни

Фондът се управлява от “Ен Ен Пенсионноосигурително дружество” ЕАД (Дружеството или ПОД) и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.
Структурата на управление на Дружеството е едностепенна и се осъществява от Съвет на директорите.

Средствата на Фонда се управляват от екип от професионални мениджъри, които имат дългогодишен опит в управлението на големи корпоративни структури и инвестиционни портфейли.

Председател: Николай Стойков
Заместник-председател: Луис Мигел Гомес Ортис (от 03.08.2017)

Членове:
Анастас Петров – Изпълнителен директор
Мая Русева – член на СД
Елица Занчева – член на СД

Финансов надзор

Осигурителният надзор върху дейността на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд “ се осъществява от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки в дейността на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд" през 2017 г.

През 2017 г. дейността на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд" бе насочена към:

- Утвърждаване на позициите на Фонда в пенсионноосигурителната индустрия на България;
- Професионално управление на средствата на осигурените лица;
- Управление на рисковете и поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиентите му;
- Позициониране на бранда на NN на пазара на финансови услуги в България.

А. Утвърждаване позициите на Фонда в пенсионноосигурителната индустрия на България

- Към 31 декември 2017 г. броят на осигурените лица в Ен Ен Доброволен фонд е 39 615 (38 958 към 31 декември 2016 г.), като през отчетната календарна година са регистрирани 1 476 новоосигурени лица във фонда. През 2017 г. нетните активи на Ен Ен Доброволен пенсионен фонд са нарастнали от 120 360 хил. лв. в края на 2016 г. до 139 498 хил. лв. в края на 2017 г. Фондът запази водещата си позиция по отношение на средния размер на натрупване на средства на едно осигурено лице, като то надвишава с 205% средното натрупване за пазара. През отчетната година брутната сума от вноски, постъпила в полза на осигурените в "Ен Ен ДПФ" лица, е с 24.08% по-висока от постъпилите през предходната година средства.

- Позиция спрямо конкурентите

  По данни на КФН към края на 2017 г., пазарният дял на „ЕН ЕН ДПФ" определен на база на броя на осигурените в него лица е 6,44%. Въз основа на този показател, компанията се нарежда на шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара. Пазарният дял на фонда на база на размера на нетните му активи е 13,22%. Този показател му отрежда трето място спрямо останалите конкуренти на пазара.

Б. Управление на средствата на осигурените лица

Основната цел на Ен Ен Доброволен пенсионен фонд при управлението на средствата на осигурените лица е реалното им нарастване чрез постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. Фондът реализира това чрез разумен баланс между риск и доходност, което осигурява дългосрочна сигурност за вложенията на клиентите на компанията.
В допълнение към тази основна цел, Фондът се стреми към реализиране на доходност над средната за всички фондове за допълнително пенсионно осигуряване на пазара, публикувана от Комисията за финансов надзор. Опитът, който NN притежава на международните финансови пазари, е важна предпоставка тази цел да бъде постигната.

В рамките на инвестиционния процес Ен Ен Доброволен пенсионен фонд оценява и управлява съвкупност от рискове, свързани с управлението на активите. Примери за такива рискове са: кредитният, пазарният (включващ лихвен риск, валутен риск, риск свързан с инвестициите в акции, риск свързан с кредитния спред и риск, свързан с инвестициите в недвижими имоти), ликвидният, оперативният риск и други. В процеса на управление на рисковете Дружеството следва утвърдени методики на NN Group N.V. за оценка на риска. Това гарантира прозрачност на инвестиционния процес, пълен мониторинг на рисковете и своевременна реакция при неблагоприятни пазарни тенденции.

Б. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Структура на инвестиционния портфейл към 31.12.2017 г.

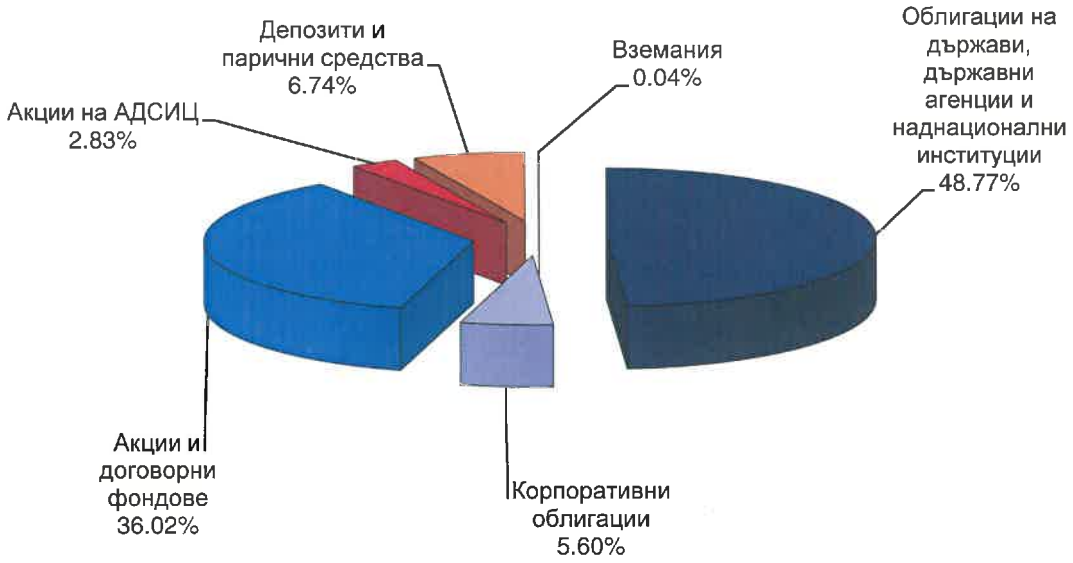

Основни параметри на инвестиционния портфейл към 31.12.2017 г.

Среднопретеглен параметър на портфейла	Ен Ен ДПФ
Кредитен рейтинг	BBB
Експозиция по валути:	
BGN	16.14%
EUR	79.18%
USD	4.68%

Постигната доходност, инвестиционен риск и коефициент на Шарп

Пенсионен фонд	Показател	Година					Средно-геометрична доходност за периода (на годишна база)
		2013	2014	2015	2016	2017	
Ен Ен ДПФ	Доходност [1]	7.17%	7.69%	1.84%	5.86%	7.82%	6.05%
	Инвестиционен риск [2]	1.59%	2.70%	4.08%	3.76%	1.77%	
	Коефициент на Шарп [3]	4.47	2.81	0.48	1.64	4.63	

Б. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Забележки:
[1] Номиналната доходност за 2013, 2014, 2015, 2016 и 2017 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно методика на Комисията за финансов надзор (КФН).
[2] Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно методика на КФН.
[3] Стойности на Коефициента на Шарп се оповестяват само в случай че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.
Посочената доходност няма по необходимост връзка с бъдещи резултати. Стойността на един дял подлежи на ежедневна преоценка, като тази стойност може да се увеличава, но и да намалява. Доходът от инвестиране на средствата се отразява в изменението на стойността на един дял, като Дружеството не гарантира постигането на положителна доходност.

В. Поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиенти по индивидуални и групови договори.

„Ен Ен Доброволен пенсионен фонд" се стреми към високи стандарти на обслужване на клиентите в България, базирани на индивидуален подход, конфиденциалност, прозрачност и коректно отношение към клиента, предоставяне на информация чрез различни канали на комуникация – чрез центъра за контакт с клиенти на компанията, интернет, регионални клонове и офиси и професионална консултация на място.

С. Управление на риска

Системата за управление на риска в " Ен Ен Доброволен пенсионен фонд " (Фондът) е свързана с прилагане на система от правила и процедури, насочени към ефективно управление на финансовите и нефинансови рискове. Управлението на рисковете има важно значение поради факта, че в случай на материализирането им възникват финансови и нефинансови загуби, които засягат интересите на осигурените лица.

Управлението на риска в "Ен Ен Доброволен пенсионен фонд" се осъществява от Управляващото дружество на базата на цялостна Рамка за управление на рисковете, наречена **Модел на трите линии на защита**.

1-ва линия на защита	2-ра линия на защита	3-та линия на защита
Рамка за Управление на риска в Ен Ен Доброволен пенсионен фонд		
Бизнес отдели **Осъществяване на контрол върху ежедневните дейности**	**Отдели, занимаващи се с управление на риска** **Извършване на мониторинг върху прилагането на ефективни практики за управление на риска**	**Специализирана служба за вътрешен контрол** **Предоставя увереност за ефективността на управлението на риска, вътрешния контрол и управлението**

Съгласно този Модел:

- Всички бизнес функции в Управляващото дружество формират **1-ва линия на защита по отношение на рисковете, присъщи за дейността на Фонда**. Прилагат се политиките и процедурите за контрол по отношение на рисковете в съответната функционална сфера. Те са отговорни за прилагането на коригиращи действия при наличие на недостатъци в процесите и контролите.

- Функционалните звена, които се занимават с управление на рисковете, присъщи за дейността на Фонда (напр. актюерски, информационен, правен и регулативен и други рискове), формират **2-рата линия на защита**. Тези функции контролират прилагането на политиките и процедурите във Фонда и предоставят насоки и препоръки към 1-ва линия на защита по отношение на ефективното управление на рисковете. Те имат задължението да изграждат култура в служителите по отношение на управление на рисковете в дейността на Фонда.

- Специализираната служба за вътрешен контрол на NN Group изгражда **3-та линия на защита**. Тази функция осигурява независима и обективна оценка на ефективността на контролите, които се прилагат в рамките на 1-ва и 2-ра линия на защита с цел намаляване на основните рискове, влияещи върху дейността на Фонда.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на спестяване

Финансово-осигурителните рискове обхващат всички характерни рискове в пенсионно-осигурителната дейност. Във фазата на акумулиране на средства финансовите рискове са свързани основно с режима на инвестиране на управляваните активи и постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. В същото време тази цел трябва да бъде постигната чрез разумен баланс между риск и доходност. За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност на Фонда, е приета Инвестиционна политика, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от отдел „Актюерско обслужване и управление на осигурителните рискове". По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

В съответствие с действащото законодателство, осигуряването във Фонда дава право на следните плащания, независимо дали осигурителният договор е работодателски или с лични вноски, а именно:

а)лична срочна пенсия, еднократно или разсрочено изплащане на средствата от индивидуалната осигурителна партида при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на част първа на КСО или по желание на осигуреното лице до пет години преди навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО

б)лична срочна пенсия, еднократно или разсрочено изплащане на средствата от индивидуалната осигурителна партида при трайна загуба на работоспособност 50 /петдесет/ и над 50 /петдесет/ на сто

в)на наследствена срочна пенсия, на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигурено лице или на пенсионер. Плащането се извършва на посочените в договора ползващи лица или на наследниците по закон.

Личната срочна пенсия за старост се определя на базата на натрупаните средства в индивидуалната осигурителна партида, избрания от лицето период за получаването и техническия лихвен процент, използван в актюерските разчети и одобрен от Заместник-председателя на Комисията.
Лична срочна пенсия за старост се отпуска само ако месечният и размер е не по-малък от 15 /петнадесет/ на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната към датата на отпускането на тази пенсия.

С. Управление на риска (продължение)

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане (продължение)

В случай, че изчисленият месечен размер на пенсията е по-малък от 15 /петнадесет/ на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната, то тогава натрупаните средства се изплащат наведнъж или разсрочено след придобиване право на пенсия за старост.

Доколкото пенсиите, изплащани от Фонда са срочни, не се поемат биометрични рискове. Инвестиционният риск във фазата на изплащане се носи от пенсионерите.

Фондът може да извършва плащания и извън хипотезите, описани по-горе, на осигурени по договори с лични вноски или по договори с друг осигурител, като в тези случаи се изплаща стойността на дяловете (всички или части от тях), натрупани по индивидуалната партида на осигуреното лице. Инвестиционният риск се носи от осигурените лица.

Управление на финансовите рискове

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу:

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.
- Спазване на утвърдената от NN Group N.V. процедура за оценка на кредитния риск на емитенти и контрагенти.

Валутен риск

През 2017 г. средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Фонда не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение на краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти. Към 31.12.2017 г. Фондът не притежава финансови инструменти с плаваща лихва.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидните си средства чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа.

С. Управление на риска (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Ен Ен Доброволен Пенсионен Фонд този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Нефинансови рискове

Оперативен риск

Процесът на управление на оперативния риск спомага за по-ефективното осъществяване на оперативните дейности и за намаляване до минимум на вероятността от:

- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Възникване на срив в информационните системи на Фонда;
- Извършване на неоторизирани действия от вътрешни и външни лица;
- Проблеми и грешки при обработката на данни и документация;
- Нарушаване на добрите практики по отношение на наемането на персонал и безопасността на труда;
- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда;

Управлението на оперативния риск е процес, чрез който в **Ен Ен Доброволен пенсионен фонд** :

- се идентифицира целият спектър от рискове, на които Фондът е изложен;
- се определя апетитът към риск, в съответствие със стратегическите цели на Фонда;
- се оценяват рисковете и начините за тяхното намаляване с цел вземане на информирани решения;
- се намалява вероятността и финансовият ефект на неблагоприятните събития, които носят загуби на Фонда;
- се намалява несигурността в цялостното представяне на Фонда.

Правен и регулативен

Процесът на управление на Правния и регулативен риск е свързан с прилагането на ефективни контроли с цел намаляване до минимум вероятността от:

- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда, в това число неспазването на изискванията на конкурентното законодателство и защитата на личните данни;
- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Нарушаване на нормативните изисквания, ценностите и политиките на NN Group, които регулират конфликта на интереси, личните инвестиции, пазарните манипулации, предлагането и приемането на подаръци и развлекателни мероприятия;
- Неспазване на изискванията, свързани с приемането и оценката на риска на клиентите и санкционното законодателство;
- Условията за приемане и оценка на бизнес партньорите

С. Управление на риска (продължение)

Правен и регулативен (продължение)

Управлението на правния и регулативния риск е свързано с:

- Провеждане на обучения с цел повишаване на личния интегритет на служителите и разбирането за важността на доброто управление на риска;
- Идентификацията и оценка на рисковете;
- Определяне на контролите за тяхното намаляване;
- Осъществяване на наблюдение по отношение на прилаганите контроли и тяхната ефективност.

Специализирана служба за вътрешен контрол

Вътрешният контрол е цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на Фонда, осъществяван от органите на управление, от лицата на ръководни длъжности и от всички други лица, които работят по договор с Ен Ен Пенсионноосигурително дружество с цел да се осигури в разумна степен:

- Постигане на целите;
- Управление на рисковете
- Спазване на мерките за предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Законосъобразност на дейността

През 2017 г. Специализираната Служба за Вътрешен Контрол извърши проверка в следните области:

- Процедурата по промяна на участие и прехвърляне на натрупаните средства на осигурените лица от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго дружество;
- Реда и начина за оценка на активите на Фонда и определяне на стойността на нетните активи;
- Реда и начина за изчисляване и обявяване на стойността на един дял;
- Реда и начина за водене на индивидуалните партиди;
- Спазване изискванията към състава и структурата на собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване;
- Проверка относно реда и начина за формиране на резерва за гарантиране на минималната доходност;
- Реда и условията за изплащане на средства на осигурените във фондовете на Дружеството лица;
- Реда и начина за определяне на размера на възнагражденията на осигурителните посредници на Дружеството, условията за изплащането им;
- Спазване на разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП);
- Спазването на изискванията за сигурност на базата данни и архивиране на информацията.

Одитен комитет

Като предприятие, извършващо дейност от обществен интерес и на основание чл.23, ал.2, във връзка с чл. 21, т.16 от Устава на дружеството и чл.107, ал.2 и ал.7 от Закона за независимия финансов одит (приет от 43-то Народно събрание на 15 ноември 2016 г.), с решение на Общото събрание на акционерите на 27.06.2017 г. е избран нов Одитен Комитет на "Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД.
През 2017 година Одитният комитет насочи дейността си в изпълнение на следните функции:

- Участие в наблюдението на процесите на финансово отчитане на Фонда ;
- Участие в наблюдението на ефективността на системите за вътрешен контрол и за управление на рисковете ;
- Участие в наблюдението на независимия финансов одит на Фонда ;
- Участие в прегледа на независимостта на регистрираните одитори.

През 2017 г. Одитният комитет не е получавал сигнали за нередности в дейността на Фонда.

III. Финансови резултати от дейността на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд" през 2017 г.

Към 31 декември 2017 г. общата сума на активите на Фонда възлиза на 139 625 хил. лв., което представлява нарастване с 15.68% спрямо 2016 г.

Структурата на активите към 31 декември 2017 г. е както следва

Активи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Парични средства и парични еквиваленти	9,413	6.74%
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	130,162	93.22%
Деривативни финансови инструменти	50	0,04%
Общо Активи	**139,625**	**100.0%**

Структурата на пасивите към 31 декември 2017 г. е следната:

Пасиви	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Задължения към управляващото дружество	95	74.80%
Други задължения	32	25.20%
Общо Пасиви	**127**	**100.0%**
Нетни активи на разположение на осигурените лица	**139,498**	

IV. План за развитие на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд"

През 2018 г. Ръководството ще продължи усилията си за затвърждаване позициите на Фонда, на пенсионния пазар в България с цел нарастване на неговия пазарен дял и професионално управление на средствата на осигурените лица.

Нашите планове включват реализиране на следните проекти:

- Разширяване на каналите за продажба на пенсионни продукти;
- Инвестиране в проекти за развитие на обслужването на нашите клиенти.
- Утвърждаване NN бранда и ценностите на компанията на пазара на финансови услуги в България
- Инвестиции в електронни услуги за индивидуалните и корпоративни клиенти на Фонда

V. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2017 г. Фондът няма проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси

Фондът няма клонова мрежа, по смисъла на чл.17 от Търговския закон. През годината Фондът не е придобивал, нито прехвърлял собствени акции. Фондът не притежава собствени акции.

Членовете на Съвета на директорите нямат право да придобиват акции и облигации на Фонда.

Членовете на Съвета на директорите нямат участия в други дружества като неограничени съдружници, нито притежават повече от 25% от капитала на друго търговско дружество.

През годината членовете на Съвета на директорите не са сключвали договори по чл. 240б.

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси (продължение)

Членовете на Съвета на директорите получават възнаграждението си от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД.

Членовете на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД имат следните участия в управлението на търговски дружества и организации с идеална цел:

Николай Стойков Стойков
- Главен изпълнителен директор на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД
- Управител на „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София" КЧТ
- Член на Управителния съвет на Джуниър Ачийвмънт България

Анастас Атанасов Петров
- Изпълнителен директор на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД
- Представляващ „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София" КЧТ
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване

Мая Иванова Русева
- Член на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД
- Представляващ „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София" КЧТ

Елица Александрова Занчева
- член на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД
- член на Управителния съвет на Национална агенция за граждански и стопански инициативи гр. Дупница

Луис Мигел Гомес Ортис
- Заместник-председател на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД
- Главен изпълнителен директор и председател на Съвета на директорите на Ен Ен Сървисиз, Испания
- Член на Съвета на директорите на Ориндж Сигорта Арачилик Хизметлери, Турция

Съгласно политиките на Фонда за избягване на конфликтите на интереси, съществува забрана за членовете на Съвета на директорите, както и свързаните с тях лица да сключват договори с Фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

След датата на изготвяне на финансовия отчет няма настъпили съществени обстоятелства, нито са идентифицирани нови рискове, които да налагат промяна на финансовия резултат или промяна в обстоятелствата, оповестени в доклада за дейността, както и в плановете, свързани с бъдещото развитие.

„Ен Ен Доброволен пенсионен фонд"

26 март, 2018 г.

Главен изпълнителен директор: .....

Николай Стойков

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
kpmg.com/bg

АФА ООД
ул. „Оборище“ № 38
София 1504, България
+359 (2) 9433 700
office@afa.bg
afa.bg/bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До едноличния собственик на капитал на
„ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 1 до стр. 39 финансов отчет на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд“ („Фонда“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2017 година, отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2017 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Балансова стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)

Виж приложения 2.3 „Обобщение на съществените счетоводни политики“, 8 „Финансови активи, отчитани по ССПЗ“, 12 „Управление на финансовите рискове“ и 13 „Справедливи стойности на финансовите инструменти“ към финансовия отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Портфейлът на Фонда от инвестиции във финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ), е в размер на 130,162 хил. лева, което представлява 93.22 % от общите активи към 31 декември 2017 година (95,362 хил. лева или 79.01 % от общите активи към 31 декември 2016 година) и се разглежда като ключовия фактор за определяне на резултатите от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи. Оценката на финансовите активи, отчитани по ССПЗ, се базира на пазарни данни, повечето от които са получени от достъпни източници за ликвидни пазари. Поради съществената стойност на инвестициите във финансови активи, отчитани по ССПЗ, ние считаме, че тази област представлява ключов одиторски въпрос.	Нашите одиторски процедури, извършени, където е приложимо, със съдействието на наши вътрешни специалисти по информационни технологии, относно оценката на портфейла от инвестиции във финансови активи, отчитани по ССПЗ на Фонда включиха, но не се ограничиха до: — оценяване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на определени уместни контроли относно оценката на портфейла с инвестиции, отчитани по ССПЗ и съответния ефект върху печалбата или загубата; — получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинална стойност и количество по видове инвестиции с инвестиционния портфейл на Фонда; — съпоставяне на оценката на всички инвестиции с обявени цени в портфейла на Фонда към 31 декември 2017 година с публично достъпни пазарни данни; — оценка на адекватността и спазването на съответните изисквания на Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, по отношение на оповестяванията във връзка с финансовите активи по ССПЗ, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на

предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.

— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

— достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или

условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

— „КПМГ Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд“ с решение на едноличния собственик на капитала на „ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД, от 25 октомври 2017 г., за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на съвместен одиторски ангажимент от 15 ноември 2017 г.

— Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Фонда представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд“, извършен от „КПМГ Одит“ ООД и първи ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от „АФА“ ООД.

— Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на „ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.

— Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

— Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

София, 27 март 2018 г.

За КПМГ Одит ООД:

Добрина Калоянова
Управител

Мария Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. „България“ № 45/А
София 1404, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 045 КПМГ ОДИТ ООД

За АФА ООД:

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. „Оборище“ № 38
София 1504, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 015 АФА ООД

	Приложения	*2017 г. хил. лв.*	*2016 г. хил. лв.*
Нетни финансови печалби/(загуби) от управление на финансови активи:			
Нетни печалби от преоценка на финансови активи	3	8,012	5,883
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи		145	(69)
Приходи от лихви	4	1,554	1,347
Приходи от дивиденти		956	644
Нетни загуби от сделки с чуждестранна валута		(65)	(88)
Обезценка на вземания	8.2	-	(138)
Други финансови разходи		(64)	(43)
Общо нетни финансови приходи		**10,538**	**7,536**
Такси и удръжки от осигурителни вноски за управляващото дружество	5.1	(1,521)	(1,156)
ОПЕРАТИВЕН РЕЗУЛТАТ		**9,017**	**6,380**
Промяна в Осигурителните вноски			
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Вноски за осигурени лица по сключени договори	6.1	14,507	11,692
Получени средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		357	381
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		**14,864**	**12,073**
НАМАЛЕНИЯ			
Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери	6.2	(4,303)	(4,819)
Средства на осигурени лица, прехвърлени в други пенсионни фондове		(434)	(262)
Други намаления		(6)	(18)
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		**(4,743)**	**(5,099)**
ОБЩО		**10,121**	**6,974**
ОБЩО ИЗМЕНЕНИЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		**19,138**	**13,354**
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА			
В началото на годината		**120,360**	**107,006**
В края на годината		**139,498**	**120,360**

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 39.

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

КПМГ Одит ООД

Добрина Калоянова
Управител

Мария Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

	Приложения	*2017 г. хил. лв.*	*2016 г. хил. лв.*
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	7	9,413	25,266
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в това число:	8	130,162	95,362
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	8.1	*25,033*	*22,237*
Български корпоративни облигации	8.2	*703*	*1,518*
Чуждестранни държавни ценни книжа	8.3	*43,067*	*34,669*
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8.4	*7,109*	*1,390*
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	8.5	*54,250*	*35,548*
Деривативни финансови инструменти	9	50	67
ОБЩО АКТИВИ		**139,625**	**120,695**
ПАСИВИ			
Задължения към управляващото дружество	5.2	95	313
Други задължения	10	32	22
ОБЩО ПАСИВИ		**127**	**335**
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		**139,498**	**120,360**

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 39.

Финансовият отчет на страници от 1 до 39 е одобрен за издаване от Съвета на директорите на Ен Ен ПОД ЕАД на 26 март 2018 г.

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

КПМГ Одит ООД

Добрина Калоянова
Управител

Мария Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

	Приложения	*2017 г. хил. лв.*	*2016 г. хил. лв.*
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени вноски за осигурени лица	6.1	14,507	11,692
Изплатени средства на осигурени лица		(4,178)	(4,670)
Изплатени средства на пенсионери		(20)	(20)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		357	381
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове		(434)	(262)
Платени такси на управляващото дружество		(1,740)	(831)
Получени лихви		1,300	1,435
Получени дивиденти		979	711
Продадени финансови активи		141,216	132,683
Придобити финансови активи		(167,738)	(122,385)
Други парични потоци		(102)	(157)
Нетни парични потоци (използвани в)/ от оперативна дейност		**(15,853)**	**18,577**
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти		**(15,853)**	**18,577**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	7	25,266	6,689
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	7	**9,413**	**25,266**

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 39.

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

КПМГ Одит ООД

Добрина Калоянова
Управител

Мария Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

1. Корпоративна информация

Информация за „Ен Ен Доброволен пенсионен фонд" и управляващото дружеството

„Ен Ен Доброволен Пенсионен Фонд" („Фонд" или „ДПФ") е регистриран с решение No 1 /14 декември 2000 г. на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България" № 49Б. С решение на СГС от 15.04.2015 г е вписана промяна в наименованието на Фонда на „Ен Ен Доброволен Пенсионен Фонд".

Фондът се управлява от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД (Дружеството или ПОД) и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.

Към 31 декември 2017 г., общият брой на членовете на Фонда е 39,615 (31 декември 2016 г.: 38,958).

През 2017 г., броят на новоосигурените лица във Фонда е 1,476 (2016 г. 1,500), а броят на осигурените лица, напуснали Фонда е 818 (2016 г.: 836).

Към 31 декември 2017 г., броят на пенсионерите във Фонда е 4 (31 декември 2016 г.: 5).

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (Кодекс или КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът е лицензиран съгласно Кодекса от Комисията за Финансов Надзор (КФН) да извършва допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване се осъществява чрез доброволни осигурителни вноски, посредством които може да се осигури получаването на пенсия, отделно от пенсията от задължителното пенсионно осигуряване.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Всяко физическо лице, навършило 16 години, може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано чрез сключване на осигурителен договор. Осигуряването се осъществява с парични осигурителни вноски, които могат да бъдат месечни, за друг период или еднократни. Вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване могат да правят: физически лица – за своя сметка; работодатели, които са осигурители – за своите работници и служители; други осигурители – физически и юридически лица в полза на трети лица. Вноските за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда. За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване, Дружеството събира такси и удръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Доброволния пенсионен фонд.

От 1 юли 2004 г. индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Вноските за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд, се отчитат в дялове и части от дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Стойността на един дял се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към пенсионноосигурителното дружество за заплащане на такси и удръжки, съгласно Кодекса и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурените лица и пенсионерите. Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на запор или принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Дружеството, което го е учредило и го управлява. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия от Дружеството, както и за загуби от дейността му.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- лична срочна пенсия за старост, на еднократно или разсрочено изплащане на средствата от индивидуалната партида на осигурено във Фонда лице - при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на част първа на КСО или по желание на осигуреното лице до пет години преди навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО;
- лична пенсия за инвалидност при трайна загуба на работоспособност 50 (петдесет) и над (петдесет) на сто;
- наследствена пенсия, еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства от индивидуалната партида на осигурен или пенсионер във Фонда - при смърт на осигуреното лице или пенсионер на Фонда

При придобиване на право на пенсия, регламентирането на условията за изплащането й се извършва чрез сключване на пенсионен договор. Размерът на изплащаните пенсии на осигурените лица се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалните им партиди, срока на получаване и определения технически лихвен процент.

В началото на всяка календарна година, Дружеството прави преглед и оценка на средствата по индивидуалните партиди на лицата-пенсионери в ДПФ, като калкулира актуална стойност на пенсиите на база салда по партиди с цел актуализация на пенсиите. С цел запазване размера на пенсиите през съответната година непроменен в сравнение с размера от предходната година, Дружеството покрива тази разлика за сметка на собствените си средства. През 2017 г. не се налага прилагане на тази практика, тъй като в резултат на реализирания положителен инвестиционен доход, размерът на месечната пенсия на лицата, калкулирана на база на сумата по индивидуалните осигурителни партиди /ИОП/, е по-висок от първоначалният размер на пенсията.

Съгласно Кодекса, са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на Кодекса, пенсионноосигурителното дружество, управляващо Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Дружеството е сключило договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

През 2017 година бяха направени промени в КСО, целящи въвеждане на допълнителни и по-стриктни изисквания към дейността на пенсионноосигурителните дружества в България. Промените са в няколко основни насоки:

- завишаване на изискванията към системата за управление и органите на управление на пенсионноосигурителните дружества. Въвежда се режим на предварително одобрение на членовете на органите на управление;
- завишават се изискванията към системата за управление на риска и системите за вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество;
- въвеждат се допълнителни функции в дейността на банките –попечители;
- уъвършенстват се разпоредбите,свързани с режима на инвестиране, както и се въвеждат редица изисквания с цел предотвратяване конфликтите на интереси;
- съществено се завишават административно-наказателните санкции за допуснати нарушения.

Дружеството разполага с 18 -месечен срок, за да съобрази дейността си с новите правила.

2.1. База за изготвяне

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС")[1].

Годишният финансов отчет на Фонда е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти и инвестициите, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които са оценени по справедлива стойност.

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на Ен Ен ПОД ЕАД на 26 март 2018 г.

2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Приблизителни оценки и предположения

При изготвянето на този финансов отчет, Ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Фондът и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени по-долу.

Оценка на справедливи стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

[1] Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС" по същество е определената счетоводна база с общо предназначение „Международни счетоводни стандарти" (МСС), регламентирана със Закона за счетоводството и дефинирана в § 1 т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Оценка на справедливи стойности (продължение)

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Фондът счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.

- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.

- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

За повече информация за йерархията на справедливите стойности на портфейла от финансови активи на Фонда, вж. Приложение 13.

2.3. Обобщение на съществените счетоводни политики

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Фондът. Сделките с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към всяка отчетна дата. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, оценявани по историческа цена в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането (преоценката) на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в текущата печалба или загуба към „Нетни финансови печалби/ загуби от управление на финансови активи".

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута (продължение)

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са както следва:

	2017 г.	*2016 г.*
1 евро	1.95583	1.95583
1 щатски долар	1.63081	1.85545

Финансови активи

Притежаваните от Фонда финансови активи включват следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата и кредити и вземания (включващи и паричните средства и паричните еквиваленти).

Класификацията е в зависимост от същността и целите на финансовите активи към датата на първоначалното им признаване в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута с оригинален матуритет до 3 месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

Инвестиции и други финансови активи

В съответствие с изискванията на законодателството и приетата инвестиционна политика, средствата на Фонда се инвестират в:
1. Депозити
2. Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата;
3. Ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на ценни книжа – акции и корпоративни облигации;
4. Банкови депозити;
5. Ипотечни облигации, издадени от местни банки, съгласно Закона за ипотечните облигации;
6. Общински облигации;
7. Чуждестранни ценни книжа;
8. Дялове в колективни инвестиционни схеми;

Подробен анализ на управлението на финансовия риск е изложен в Приложение 12.

Финансовите активи, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или като заеми и вземания, или като инвестиции, държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, както това е по-уместно.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Фондът класифицира финансовите си активи след първоначалното им признаване и в края на всеки отчетен период, преразглежда класификацията на (прекласифицира) тези активи, за които това е позволено и уместно.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на уреждане на сделката, т.е. на датата, на която Фондът заплаща покупката или получава цената на сделка за продажба на актив. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар.

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Фондът първоначално признава кредити и вземания, включително парични средства и парични еквиваленти, на датата на възникването им по справедлива стойност, която обичайно е равна на номиналната стойност на вземанията плюс всички разходи пряко свързани със сделката. След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, чрез използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като финансови разходи. Депозитите, с оригинален матуритет над 3 месеца, се отчитат по амортизирана стойност.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, които при първоначалното им признаване са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с намерение да бъдат продадени в близко бъдеще. Деривативите, в т. ч. отделените внедрени деривативи, също се класифицират като държани за търгуване, с изключение на деривативите, които са определени като ефективни хеджиращи инструменти или договори за финансови гаранции. Печалбите или загубите от инвестиции, държани за търгуване се признават в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Фондът преценява дали е необходимо внедрените деривативи да бъдат отделени от основния договор, когато стане за първи път страна по договора. Преразглеждане се извършва единствено при наличие на изменение в условията на договора, водещи до значителни модификации на паричните потоци, които в противен случай биха били изисквани.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата първоначално се признават по справедлива стойност, която обичано е тяхната цена на придобиване без разходите по сделката, а впоследствие се оценяват по справедлива стойност въз основа на котирани пазарни цени. Всички реализирани или нереализирани печалби и загуби, свързани с финансови активи, отчитани по справедлива стойност се отчитат като печалба/(загуба) от операции с ценни книжа.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Справедлива стойност

След първоначалното признаване, Фондът оценява финансовите активи по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Фонда.
Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

След 1 юли 2004 г., последващата оценка на активите се извършва всеки работен ден в съответствие с приетите Правила за оценка на активите и пасивите на Дружеството и управляваните от него Фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Правилата регламентират реда и начина за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на финансовите инструменти.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар, са прилагани следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент:

- Метод на линейната интерполация
- Метод на дисконтираните парични потоци
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

Справедливата стойност на финансовите активи, изчислена по посочените методи по-горе е оповестена в ниво 3 на таблицата в приложение 13.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно краткосрочни задължения към управляващото дружество и други краткосрочни задължения.

При първоначалното им признаване, финансовите пасиви се оценяват по справедлива стойност, като за тези, които не са класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата справедливата стойност е намалена с пряко свързаните разходи по сделката.

След първоначалното им признаване, Фондът оценява финансовите си пасиви, които не са класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата по амортизирана стойност, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от лихвените заеми и привлечени средства се признават в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Отписване на финансови активи и пасиви

Финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са запазени, но е поето договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне; или
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени, при което (а) Фондът е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Фондът нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазил контрола върху него.

Когато Фондът е прехвърлил договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив и нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазил контрола върху него, той продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Фонда.

Финансови пасиви

Финансов пасив се отписва от отчета за нетни активи, на разположение на осигурени лица, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив се признава в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Деривативни финансови инструменти

Фондът използва деривативни финансови инструменти като валутни форуърди за хеджиране на рисковете, свързани с промените във валутните курсове. Тези деривативни финансови инструменти се признават първоначално по справедлива стойност на датата, на която е сключен деривативния договор. След първоначалното си признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност. Те се отчитат като активи, когато справедливата стойност е положителна и като пасиви, когато справедливата стойност е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица през отчетния период.

Справедливата стойност на валутните форуърдни договори се определя на база на текущите форуърдни валутни курсове за договори с подобна падежна структура.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Фонда и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от съответния финансов актив.

Дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото на Фонда да получи плащането.

Приходи от преоценка на инвестиции

Разликите от промените в оценката на финансови инструменти спрямо справедливата им стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като увеличение или намаление в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Такси и удръжки

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на Фонда, Дружеството събира такси и удръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Доброволния пенсионен фонд, посочени по-долу. Таксите се удържат при превеждане на средствата на осигурените лица и се отчитат като задължение към управляващото пенсионноосигурително дружество.

- Еднократна встъпителна такса в съответствие с Правилника за организацията и дейността на Фонда;
- Удръжка от всяка осигурителна вноска в съответствие с Правилника за организацията и дейността на Фонда;
- Инвестиционна такса в размер на 10% от дохода, реализиран от инвестиране на средствата;
- Удръжка при всяко изтегляне на натрупани средства преди настъпване на осигурителен случай в размер на 5 лв.;
- Такса в размер на 20 лв. при всяко прехвърляне на натрупаните средства от индивидуалната партида в друг доброволен пенсионен фонд. Съгласно промяна в Наредба 3 от 24.09.2003 г. в сила от 01.01.2012 г., такса за прехвърляне на натрупаните средства от индивидуалната партида в други пенсионни фондове се заплаща от лицата по сметка на пенсионноосигурителното дружество.

Удръжка не се начислява при изплащане на средства от индивидуалната партида при придобиване право на пенсия.

Такси и удръжки не се събират в случаите на прехвърляне на средства, поради несъгласие на осигурените лица с приети изменения и допълнения в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удръжки освен определените в Правилника за организацията и дейността на Доброволния Пенсионен фонд.

Пенсионни резерви

Дружеството не изплаща пожизнени пенсии от Фонда, поради това към 31 декември 2017 г. няма заделени пенсионни резерви относно ДПФ.

2.4 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2017 година и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Фондът планира да приложи тези нови или променени стандарти и разяснения, когато те влязат в сила.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

- **МСФО 9 Финансови инструменти**

МСФО 9 Финансови инструменти определя изискванията за признаване и оценяване на финансови активи, финансови задължения и някои договори за покупка или продажба на нефинансови активи. Този стандарт заменя МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване.

(i) Класификация – финансови активи

МСФО 9 съдържа нов подход за класификация и оценяване на финансови активи, който отразява бизнес модела, по който се управляват активите и характеристиките на техните парични потоци.

МСФО 9 включва три основни категории за класификация на финансовите активи: измервани по амортизируема стойност, чрез справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД) и чрез справедлива стойност в печалба или загуба (ССПЗ). Стандартът елиминира съществуващите в МСС 39 категории държани до падеж, кредити и вземания, и на разположение за продажба.

Съгласно МСФО 9, деривативи, внедрени в договори, където приемният актив е финансов актив в обхвата на стандарта, никога не се разделят. Вместо това, хибридният финансов инструмент като цяло се оценява за класификация.

Въз основа на оценката на Фонда не се очаква този стандарт да окаже съществено влияние върху класификацията на финансовите активи и финансовите пасиви на Фонда. Това е така, защото:

- финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно МСС 39 ще продължат да бъдат класифицирани като такива съгласно МСФО 9. Финансовите инструменти, които понастоящем се оценяват по ССППЗ съгласно МСС 39, са посочени в тази категория, тъй като те се управляват на база справедлива стойност в съответствие с документирана инвестиционна стратегия. Съответно тези финансови инструменти ще бъдат задължително оценени чрез ССППЗ съгласно МСФО 9; и
- финансовите инструменти, които понастоящем се оценяват по амортизирана стойност, са: парични средства и парични еквиваленти и вземания от пенсионни фондове. Тези инструменти отговарят на критерия „ единствено плащане на главница и лихва“ и са част от модела „държани за събиране на договорени парични потоци“. Следователно те ще бъдат оценени по амортизирана стойност, съгласно МСФО 9.

2.4. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК (продължение)

(ii) Обезценка - Финансови активи и активи по договор

МСФО 9 замества модела „възникнали загуби" в МСС 39 с проспективно ориентирания модел на „очаквана кредитна загуба" (ОКЗ). Това ще изисква значителна субективна преценка, за това как промените в икономическите фактори влияят на ОКЗ, които ще бъдат определени на базата на анализиране на вероятностите за тяхното настъпване.

Новият модел на обезценка ще се прилага за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и активи по договори.

Съгласно МСФО 9, загубите от обезценката ще се оценяват на база на едно от следните основания:

- Очаквана кредитна загуба в следващите 12 месеца. Това са загуби, които произтичат от възможни събития на неизпълнение в рамките на 12 месеца след датата на отчета; и
- Очаквана кредитна загуба за целия живот на финансовия актив. Това са загуби, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очакваната продължителност на живота на финансов инструмент.

Измерването на очакваната кредитна загуба за целия живот на финансовия актив се прилага, ако кредитният риск се е увеличил значително от датата на първоначалното признаване на актива, а 12-месечна Очаквана кредитна загуба се прилага, ако не са настъпили горните обстоятелства. Фондът може да определи, че кредитният риск на финансовия актив не се е увеличил значително, ако активът има сравнително нисък кредитен риск към датата на отчета.

Въз основа на оценката на Фонда не се очакват промените в модела на обезценка да окажат съществено влияние върху финансовите активи на Фонда. Това е така, защото:

- по-голямата част от финансовите активи се оценяват по метода ССПЗ и изискванията за обезценка не се прилагат за такива инструменти; и
- финансовите активи по амортизирана стойност, т.е. парични средства и парични еквиваленти, са краткосрочни (т.е. не повече от 12 месеца), с високо кредитно качество. Съответно, очакваната кредитна загуба за такива активи е несъществена.

2.4. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК (продължение)

- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти**

МСФО 15 създава цялостна рамка за определяне на това дали, колко и кога да се признават приходи. Този стандарт заменя съществуващите насоки в текущите стандарти за признаването на приходите, включително МСС 18 *Приходи*, МСС 11 *Договори за строителство* и КРМСФО 13 *Програми за лоялност на клиентите*, КРМСФО 15 *Споразумения за строителство на недвижим имот* и КРМСФО *18 Прехвърляне на активи от клиенти*, както и ПКР 31 *Приход — бартерни сделки, включващи рекламни услуги.*

Новият стандарт се базира на принципа, че приходите се признават, когато контролът върху стоката или услугата се прехвърли на клиента.

МСФО 15 е приложим само за договори, по които контрагент по договора е страна, която може да бъде идентифицирана като клиент съгласно изискванията на стандарта.
Допълнително новият стандарт за приходите дава насоки относно счетоводното отчитане на определени разходи за получаване / изпълнение на договора. Съгласно правилата на МСФО 15 тези разходи подлежат на капитализация и следва да бъдат признати като актив по договори с клиенти само ако: а) са направени във връзка с и се отнасят до договор с клиент, който е обхвата на МСФО 15; б) не са включени в обхвата на друг МСФО и в) са пряко свързани с договора, спомагат генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени.

Фондът не очаква прилагането на МСФО 15 да има като резултат значителни различия в момента на признаването и оценката на приходите от тези такси и удръжки.

Преминаване

Фондът възнамерява да приеме МСФО 15 с прилагане на метода на кумулативния ефект, като ефекта от първоначално прилагане на този стандарт ще бъде признат към датата на първоначално прилагане (това е 1 януари 2018 г.). Като резултат Фондът няма да приложи изискванията на МСФО 15 за сравнителния период.

- **Други изменения**

Следните изменения и подобрения на стандарти не се очаква да имат съществен ефект върху самостоятелния/консолидирания финансов отчет на Фонда.

- Годишните подобрения към цикъла МСФО 2014-2016.

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети пред вид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

- **Други промени**

Следните промени не се очаква да имат значително влияние върху финансов отчет на Фонда.

- КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансово плащане;

- Годишни подобрения към цикъла МСФО 2015-2017;

3. Нетни печалби от преоценка на финансови активи

Фондът е отчел печалба от преоценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата от 8,012 хил. лв. през 2017 г. и съответно от 5,883. хил. лв през 2016 г. Разпределението на нетните приходи/(разходи) от оценка по видове финансови активи е показано в таблица по-долу:

	2017 г.	*2016 г.*
	хил. лв.	*хил. лв.*
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	5,584	3,489
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	1,315	1,547
Чуждестранни държавни ценни книжа	1,086	635
Български корпоративни облигации	30	14
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	(3)	198
	8,012	**5,883**

4. Приходи от лихви

Разпределението на приходите от лихви по видове финансови активи е показано в таблицата по-долу:

	2017 г.	*2016 г.*
	хил. лв.	*хил. лв.*
Чуждестранни държавни ценни книжа	783	582
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	568	583
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	132	85
Български корпоративни облигации	61	44
Банкови сметки	10	53
	1,554	**1,347**

5. Оповестяване на свързани лица

Идентифициране на свързани лица
Свързано лице на Фонда е Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД (наричано още Ен Ен ПОД ЕАД), в качеството му на управляващо дружество, както и ключовия ръководен персонал на Ен Ен ПОД ЕАД.

Крайна компания-майка
Крайната компания-майка на Дружеството е NN Group N.V.

Предприятия с контролно участие в Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД
100% от акциите на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД се притежават от NN Continental Europe Holdings B.V., Холандия.

Други свързани лица
Ен Ен Застрахователно-акционерно дружество– клон София КЧТ, и всички компании от групата на NN Group N.V. са свързани лица, защото са под общ контрол на NN Group N.V.

Ключов ръководен персонал
Свързани лица на Фонда са и ключовия ръководен персонал на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД.

5. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Сделки със свързани лица
Продажбите на и покупките от свързани лица се осъществяват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането се извършва в парични средства. Няма гаранции, предоставени или получени вземания от или задължения към свързани лица.

Задълженията и вземанията от свързани лица са безлихвени и необезпечени. Фондът няма получени/издадени гаранции за задължения на свързани лица.

5.1. Такси и удръжки от осигурителни вноски за управляващото дружество

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Удръжки от встъпителни вноска	6	6
Удръжки от осигурителни вноски	455	390
Инвестиционна такса	1,054	754
Други удръжки	6	6
	1,521	**1,156**

5.2. Задължения към управляващото дружество

Фондът заплаща такса за управление и инвестиционна такса на управляващото дружество.
Към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г., задълженията на Фонда са, както следва:

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Задължение за удръжки от встъпителна вноска	1	1
Задължение за удръжки от осигурителни вноски	65	66
Задължение за инвестиционна такса	28	245
Задължение за други удръжки	1	1
	95	**313**

6.1. Вноски за осигурени лица по сключени договори

Разпределението на получените осигурителните вноски във Фонда към 31 декември е както следва:

	2017 г. *хил.лв*	*2016 г.* *хил.лв*
Вноски по индивидуални договори	10,845	8,007
Вноски по работодателски договори	3,662	3,685
	14,507	**11,692**

6.2. Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери

През 2017 г., са изплатени средства от индивидуалните партиди на пенсионери в размер на 20 хил. лв. (2016: 20 хил. лв.) и други изплатени средства на осигурени лица в размер на 4,283 хил. лв. (2016 г.: на 4,799 хил. лв.). През 2017 г. в сумата е отразен и удържан окончателен данък при изтегляне на средствата от осигурените лица в размер на 105 хил. лв. (2016 г: 128 хил. лв.).

7. Парични средства и парични еквиваленти

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Парични средства по разплащателни сметки	9,413	25,266
Общо парични средства и парични еквиваленти	**9,413**	**25,266**

8. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	25,033	22,237
Български корпоративни облигации	703	1,518
Чуждестранни държавни ценни книжа	43,067	34,669
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	7,109	1,390
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	54,250	35,548
	130,162	**95,362**

8.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България

Ценните книжа, издадени или гарантирани от Република България към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	25,033	22,237
	25,033	**22,237**

През 2017 г. купоните по притежаваните ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, е между 1.875% и 3.125% (2016 г.: между 1.875% и 3.125%). Купонните плащания са годишни, с фиксирани лихвени проценти.

През 2017 г. и през 2016 г. инвестицията на Доброволния пенсионен фонд в ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са с пазарна стойност над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

8.2. Български корпоративни облигации

Българските корпоративни облигации имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа до 1 година	505	-
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	-	509
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	198	1,009
	703	**1,518**

Към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г. Фондът не притежава ценни книжа с плаващ лихвен процент. Ценните книжа, деноминирани в евро или лева са с фиксиран лихвен процент. Купонните плащания са шестмесечни.

През 2017 г. купоните по притежаваните корпоративни облигации е между 3.50% и 5.0%.

През 2016 г. във връзка с влошено финансово състояние на емитента, Фондът взе решение да направи обезценка в размер на 100% от вземането си по облигации на Балканстрой. Размерът на начислената обезценка през 2016 г. е 138 хил. лв.

8.3. Чуждестранни държавни ценни книжа

Чуждестранните държавни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	43,067	32,605
Деноминирани в щатски долари с остатъчен срок до падежа над 1 година	-	2,064
	43,067	**34,669**

Към 31.12.2017 г., Фондът не притежава безлихвени чуждестранни държавни ценни книжа. Към 31.12.2016 г. ценни книжа, деноминирани в евро с балансова стойност 2,406 хил. лв. са безлихвени.

Останалите ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

През 2017 г. и през 2016 г. Фондът не притежава инвестиция в чуждестранни държавни ценни книжа деноминирани в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година, чиято пазарна стойност да е над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

През 2017 г. купоните по притежаваните чуждестранни ценни книжа варира между 0.25% и 5.125% (2016 г.: между 0.00% и 6.625%).

Най-голямата инвестиция в чуждестранни държавни ценни книжа, притежавана от Фонда е деноминирана в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година, чиято пазарна стойност е около 2.94 % от нетните активи на разположение на осигурените лица.

8.3. Чуждестранни държавни ценни книжа (продължение)

Концентрацията на чуждестранните държавни ценни книжа по държави и техния матуритет е, както следва:

Държава	Падеж	*2017 г. хил.лв.*	*2016 г. хил.лв.*
Белгия	2024	-	1,870
Германия	2027	691	-
	2026	-	2,406
Индонезия	2021	258	558
	2023	962	-
	2024	1,521	-
	2025	1,330	548
	2028	-	508
Ирландия	2023	-	1,487
Исландия	2022	1,969	-
Испания	2020	-	2,207
	2024	2,852	-
Италия	2021	-	3,045
	2023	4,107	-
	2025	682	926
Латвия	2025	420	415
	2026	-	409
Литва	2025	1,241	1,225
	2027	998	-
	2035	-	323
Полша	2023	1,304	-
	2024	1,316	-
	2027	1,139	1,182
	2028	326	1,869
Румъния	2024	434	1,043
	2025	768	1,580
	2027	2,137	-
	2028	2,212	2,152
Словения	2025	949	459
	2035	-	304
Турция	2020	1,874	-
	2021	645	-
	2025	907	-
Унгария	2027	1,828	-
Хърватия	2018	-	1,306
	2022	971	1,717
	2025	1,996	404
	2027	857	-
	2030	337	-
Холандия	2025	587	-
Португалия	2022	957	-
	2025	-	1,681
	2026	3,232	-
САЩ	2019	-	2,064
Мексико	2022	1,260	601
	2024	-	484
Франция	2023	-	1,896
		43,067	**34,669**

8.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Чуждестранните корпоративни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	591	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	6,518	1,390
Общо	**7,109**	**1,390**

8.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Акции	22,241	17,483
Дялове	32,009	18,065
	54,250	**35,548**

Към 31 декември 2017 г. Фондът притежава акции в български предприятия, на стойност 17,002 хил. лв. (2016 г.: 13,059 хил. лв.) и чуждестранни акции на стойност 5,239 хил. лв. (2016 г.: 4,424 хил. лв.). Към 31.12.2017 г. Фондът не притежава дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в България (2016 г: 120 хил.лв.), но притежава дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в чужбина, на стойност 32,009 хил. лв.(2016 г. 17,945 хил. лв.).

9. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2017 г., Фондът има деривативни финансови инструменти, класифицирани като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата с балансова стойност в актива 50 хил. лв. (2016 г.: активи 67 хил. лв.).

Към 31 декември 2017 г. и съответно към 31 декември 2016 г., Фондът има отворени сделки с валутни деривативни финансови инструменти за покупка на щатски долари с цел намаляване на валутния риск от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните финансови активи, деноминирани в чуждестранна валута, които не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране. Сделките са краткосрочни, със срок до падеж по-малък от една година.

Параметрите на сделките са следните:

към 31 декември 2017 г.	**Валута**	**Падеж**	**Номинална стойност в оригинална валута**
Валутен форуърд	Щатски долар	19 януари 2018 г.	3,000,000
към 31 декември 2016 г.	**Валута**	**Падеж**	**Номинална стойност в оригинална валута**
Валутен форуърд	Щатски долар	13 януари 2017 г.	3,610,000

Нереализираните печалби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включени в нетни загуби от сделки с чуждестранна валута през 2017 г. са 105 хил. лв. (2016 г.: 371 хил.лв.).

10. Други задължения

	2017 г. *хил. лв.*	*2016 г.* *хил. лв.*
Разчети с бюджета	32	22
	32	**22**

11. Данъчно облагане

Доброволният пенсионен фонд няма данъчни задължения. Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Личните осигурителни вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се приспадат от дохода на лицата преди данъчно преобразуване. Вноските на работодателите за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се признават за разход за дейността съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане.

12. Управление на финансовия риск

Фондът осъществява управлението на финансовите ресурси на базата на периодично утвърждавана инвестиционна политика от Комитета по управление на активите и пасивите и Съвета на директорите на Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД.

Основната цел на инвестиционната политика на Фонда е свързана с реализиране на доходност от управлението на средствата на осигурените лица над средната на пазара и поддържане на висока степен на диверсификация с оглед минимизиране на риска.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Основните финансови активи на Фонда включват парични средства и чуждестранни дългови и капиталови финансови инструменти.

Фондът сключва и деривативни сделки, включващи форуърдни договори за чуждестранна валута. Целта е да се управлява риска от чуждестранните валути, който възниква във връзка с дейността на Фонда.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу.

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени акции в обръщение.
- Анализ, както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фондът извършва инвестиционните си операции.
- Спазване на утвърдената от Ен Ен Груп процедура за оценка на кредитния риск на емитенти и контрагенти.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавния дълг

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по балансова стойност към 31 декември 2017 и 31 декември.2016 г.

Хил. лв.

Държава	*Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата към 31 декември 2017 г.*	*Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата към 31 декември 2016 г.*
България	25,033	22,237
Румъния	5,551	4,775
Италия	4,789	3,972
Португалия	4,189	1,681
Хърватия	4,161	3,427
Полша	4,085	3,051
Индонезия	4,071	1,614
Турция	3,426	-
Испания	2,852	2,207
Литва	2,239	1,548
Исландия	1,969	-
Унгария	1,828	-
Мексико	1,260	1,085
Словения	949	763
Германия	691	2,406
Холандия	587	-
Латвия	420	823
САЩ	-	2,064
Франция	-	1,896
Белгия	-	1,870
Ирландия	-	1,487
Общо	**68,100**	**56,906**

Няма значителна концентрация на кредитен риск във Фонда.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавния дълг (продължение)

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитните агенции на Fitch, Moody's Investors Service и Standard & Poor's (S&P).

Използваната скала за обобщение на рейтинговите категории за 2017 г. е на Standard & Poor's:

2017 г.

Държавни ценни книжа (Standard & Poor's)	*хил. лв.*
A	1,969
A-	2,658
A+	950
AAA	1,278
BB	7,587
BBB	4,789
BBB-	40,674
BBB+	8,195
Общо	**68,100**

Корпоративни ценни книжа(Standard & Poor's)	*хил. лв.*
A-	289
B+	591
BB	908
BB-	677
BB+	1,233
BBB	1,541
BBB-	419
BBB+	791
Без рейтинг	703
Общо	**7,152**

През 2017 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е / BBB-/ на стойност 9,413 хил. лв.

През 2017 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /A-/ на стойност 50 хил. лв.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавния дълг (продължение)

2016 г.

Държавни ценни книжа (Standard & Poor's)	*2016 г. хил. лв.*
A	763
A-	2,372
A+	1,487
AA	3,766
AA+	2,064
AAA	2,406
BB	3,427
BB+	25,533
BBB-	8,746
BBB+	6,342
Общо	**56,906**

Корпоративни ценни книжа(Standard & Poor's)	
B+	601
BB+	224
BBB	565
Без рейтинг	1,518
Общо	**2,908**

През 2016 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Standard&Poor's е /BB+/ на стойност 25,266 хил. лв.

През 2016 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB+/ на стойност 67 хил. лв.

Валутен риск

През 2017 г., средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Фонда е незначителен.

Наличието в портфейлите на инвестиции, деноминирани в щатски долари, налага сключването на сделки, хеджиращи валутния риск, с цел съхраняване стойността на направените вложения.

Валутният риск по деноминираните в щатски долари финансови активи се покрива чрез форуърдни продажби, подновявани на месечна база и осигуряващи непрекъснат хедж на портфейлните позиции.

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промени във валутния курс лев/щ. дол. с ефекта му върху промяната в нетните активи (чрез промените в балансовите стойности на монетарните активи), при условие, че всички други променливи се приемат за константни.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

	Увеличение/ Намаление във валутния курс лев/щ. дол.	*Ефект върху промените в нетните активи*
	%	*в хил. лв.*
2017 г.	+7.5	119
	- 7.5	(119)
2016 г.	+7.5	147
	- 7.5	(147)

В таблиците по-долу са представени структурата на активите и пасивите на Фонда по видове валути.

В хиляди лева
2017 г.

Активи	**Лева**	**Евро**	**Щатски долари**	**Общо**
Парични средства и парични еквиваленти	5,018	3,163	1,232	9,413
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	-	25,033	-	25,033
Български корпоративни облигации	505	198	-	703
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	43,067	-	43,067
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	7,109	-	7,109
Акции и права	17,002	5,239	-	22,241
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	26,751	5,258	32,009
Деривативни финансови инструменти	-	-	50	50
Общо	**22,525**	**110,560**	**6,540**	**139,625**

Пасиви	**Лева**	**Евро**	**Щатски долари**	**Общо**
Задължения към управляващото дружество	95	-	-	95
Общо	**95**	-	-	**95**
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	**22,430**	**110,560**	**6,540**	**139,530**

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

В хиляди лева
2016 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	3,915	21,326	25	25,266
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	-	22,237	-	22,237
Български корпоративни облигации	509	1,009		1,518
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	32,605	2,064	34,669
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	1,390	-	1,390
Акции и права	13,059	4,424	-	17,483
Дялове в колективни инвестиционни схеми	120	11,334	6,611	18,065
Деривативни финансови инструменти	-	-	67	67
Общо	**17,603**	**94,325**	**8,767**	**120,695**

Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото дружество	313	-	-	**313**
Общо	**313**	-	-	**313**
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	**17,290**	**94,325**	**8,767**	**120,382**

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Фондът не притежава финансовите инструменти с плаваща лихва към 31 декември 2017 г. и 31.12.2016 г.

Финансовите инструменти с фиксиран лихвен процент са анализирани в приложение 13 - Справедливи стойности на финансови инструменти.

В хиляди лева
2017 г.

Финансови активи	**Общо**	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	**9,413**	9,413	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	**75,912**	-	-	1,097	74,815
Финансови активи нелихвоносни	**54,300**	-	-	-	-
Общо	**139,625**	**9,413**	**-**	**1,097**	**74,815**

В хиляди лева
2016 г.

Финансови активи	**Общо**	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	**25,266**	25,266	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	**57,408**	-	-	-	57,408
Финансови активи нелихвоносни	**38,021**	-	-	-	-
Общо	**120,695**	**25,266**	**-**	**-**	**57,408**

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Лихвен риск (продължение)

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в отчета за изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

Хил. лв.	**100 базисни точки на паралелно понижение**	**100 базисни точки на паралелно покачване**
2017		
Към 31 Декември	5,194	-4,408
2016		
Към 31 Декември	4,305	-3,596

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидните си средства чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа. Фондът няма дългосрочни задължения. Тъй като Фондът няма дългосрочни задължения, недисконтираните парични потоци са равни на балансовата стойност на пасивите

Към 31 декември, падежната структура на финансовите активи и пасиви на Фонда, е представена по-долу в хиляди лева:

В хиляди лева
2017 г.

Активи

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Парични средства и парични еквиваленти	**9,413**	9,413	-	-	-	-
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	**25,033**	210	104	1,082	23,637	-
Български корпоративни облигации	**703**	-	507	196	-	-
Чуждестранни държавни ценни книжа	**43,067**	151	354	7,833	34,729	-
Чуждестранни корпоративни облигации	**7,109**	15	634	1,649	4,811	-
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	**54,250**		-	-	-	54,250
Деривативни финансови инструменти	**50**	50	-	-	-	-
Общо	**139,625**	**9,839**	**1,599**	**10,760**	**63,177**	**54,250**

Пасиви

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Задължения към управляващото дружество	**95**	95	-	-	-	-
Общо	**95**	95	-	-	-	-
Нетна ликвидна позиция	**139,530**	**9,744**	**1,599**	**10,760**	**63,177**	**54,250**

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

В хиляди лева
2016 г.

Активи

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Парични средства и парични еквиваленти	**25,266**	25,266	-	-	-	-
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	**22,237**	186	91	-	21,960	-
Български корпоративни облигации	**1,518**	-	10	504	1,004	-
Чуждестранни държавни ценни	**34,669**	65	231	9,115	25,258	-
Чуждестранни корпоративни облигации	**1,390**	10	6	1,374	-	-
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	**35,548**	-	-	-	-	35,548
Деривативни финансови инструменти	**67**	67	-	-	-	-
Общо	**120,695**	**25,594**	**338**	**10,993**	**48,222**	**35,548**

Пасиви

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Задължения към управляващото дружество	**313**	313	-	-	-	-
Общо	**313**	313	-	-	-	-
Нетна ликвидна позиция	**120,382**	**25,281**	**338**	**10,993**	**48,222**	**35,548**

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Ен Ен Доброволен Пенсионен Фонд, рискът от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда чуждестранни дялове на колективни инвестиционни схеми от промяна в цената на борсовите индекси е, както следва:

2017 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи*
Борсови индекси:		*хил. лв*
S&P 500	5%	581
CAC	5%	255
DAX	5%	233
EuroStoxx 50	5%	322
FTSE MIB	5%	14
IBEX 35	5%	112
MSCI Emerging Europe	5%	25
MSCI Japan	5%	266
SOFIX	5%	850
S&P 500	-5%	(581)
CAC	-5%	(255)
DAX	-5%	(233)
EuroStoxx 50	-5%	(322)
FTSE MIB	-5%	(14)
IBEX 35	-5%	(112)
MSCI Emerging Europe	-5%	(25)
MSCI Japan	-5%	(266)
SOFIX	-5%	(850)

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

2016 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи*
Борсови индекси:		*хил. лв*
S&P 500 Index Total	5%	330
CAC Index Total	5%	141
DAX Index Total	5%	216
EURO STOXX 50 Index Total	5%	311
FTSE MIB Index Total	5%	11
IBEX 35 INDEX Total	5%	62
MSCI Japan Index Total	5%	48
SOFIX index Total	5%	6
S&P 500 Index Total	-5%	(330)
CAC Index Total	-5%	(141)
DAX Index Total	-5%	(216)
EURO STOXX 50 Index Total	-5%	(311)
FTSE MIB Index Total	-5%	(11)
IBEX 35 INDEX Total	-5%	(62)
MSCI Japan Index Total	-5%	(48)
SOFIX index Total	-5%	(6)

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции, издадени в Република България е, както следва:

2017 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+5%	850
	-5%	(850)

2016 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+5%	653
	-5%	(653)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от Фонда български акции:

Индустрии:	*2017 г.*	*2016 г.*
Финансов сектор	4.50%	3.40%
Индустриални компании	44.40%	36.30%
Потребителски стоки от първа необходимост	1.00%	9.30%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	3.00%	8.10%
Материали	2.00%	3.10%
Здравеопазване	16.00%	9.00%
Технологии	2.00%	2.30%
Дружества със специална инвестиционна цел	23.00%	23.80%
Други	4.10%	4.70%
	100.0%	**100.0%**

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от Фонда чуждестранни акции:

Индустрии:	*2017 г.*	*2016 г.*
Финансов сектор	22.00%	25.00%
Индустриални компании	17.50%	9.60%
Енергетика	7.00%	9.00%
Потребителски стоки от първа необходимост	19.30%	12.20%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	11.90%	11.40%
Материали	6.00%	10.10%
Здравеопазване	0.00%	9.40%
Технологии	6.70%	8.40%
Телекомуникации	6.00%	2.60%
Други	3.60%	2.30%
	100.0%	**100.0%**

13. Справедливи стойности на финансовите инструменти

Таблицата по-долу показва справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. За всички други финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност, ръководството на Фонда счита, че тяхната справедлива стойност се доближава до балансовата им стойност.

към 31 декември 2017 г. в хиляди лева	**Приложения**	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Обща справедлива стойност**
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	8.1	25,033	-	-	**25,033**
Български корпоративни облигации	8.2	505	-	198	**703**
Чуждестранни държавни ценни книжа	8.3	43,067	-	-	**43,067**
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8.4	7,109	-	-	**7,109**
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	8.5	54,250	-	-	**54,250**
Деривативни инструменти	9	50	-	-	**50**
Общо финансови активи		**130,014**	**-**	**198**	**130,212**
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Деривативни инструменти	9	-	-	-	-
Общо финансови пасиви		**-**	**-**	**-**	**-**

13. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

към 31 декември 2016 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	8.1	22,237	-	-	**22,237**
Български корпоративни облигации	8.2	-	-	1,518	**1,518**
Чуждестранни държавни ценни книжа	8.3	34,669	-	-	**34,669**
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8.4	1,390	-	-	**1,390**
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	8.5	35,548	-	-	**35,548**
Деривативни инструменти	9	67	-	-	**67**
Общо финансови активи		**93,911**	**-**	**1,518**	**95,429**
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Деривативни инструменти	9	-	-	-	-
Общо финансови пасиви		**-**	**-**	**-**	**-**

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

В хил. лева	*Ниво 3 Справедлива стойност*
Салдо на 1 януари 2016	**648**
Покупки	978
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	30
Обезценка	(138)
Салдо на 31 декември 2016	**1,518**
Салдо на 1 януари 2017	**1,518**
Покупки	194
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	(13)
Обезценка	-
Изкупени облигации преди падеж	(996)
Трансфер в ниво 1	(505)
Салдо на 31 декември 2017	**198**

Трансферът към Ниво 1 се дължи на това, че към 31.12.2017 г. има котирана цена на активен пазар за притежавани български корпоративни облигации, които към 31.12.2016 г. са оценени по метода на дисконтираните парични потоци.

14. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период не са настъпили събития, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Фонда за годината, приключваща на 31 декември 2017 г.